

ГАБРИЕЛЕ БОМАН АЛЧНОСТ

Превод от немски: Надежда Андреева, —

chitanka.info

Случи се вчера. Още не можем да го повярваме, ние, татко и аз. Татко това е моят мъж. Обръщаме се един към друг с татко и майка, защото намираме, че това ни свързва по-здраво като семейство и наистина е така. Бащиният авторитет и майчинството не бива да бъдат накърнявани от никакви собствени имена. Знам си аз, когато на едно дете навреме му се внуши, че това е майка и тя е единствената, а не някаква Сузи, Маргот, Елзбет, влияе не просто върху инстинкта, а и по-нататък, поне ние си мислим така. Естествено, не сме хора, които живеят ден за ден. Колко много семейства има наоколо, в които възрастните родители трябваше да се откажат от заслужената благодарност на децата си или другояче казано, да разчитат на чужда помощ в приюти и къде ли не. Татко и аз, ние все пак намираме, че тези хора, макар действително да заслужават съжаление, всъщност сами са виновни за своята участ. От първия ден трябва да приучваш детето си на благодарност, бих казала дори от майчината утроба. Нали им подаряваме живота, така да се каже, един дар на слепия случай. Любовта към баща и майка прилича на връщане на дълг, но на хубав дълг наистина, бих казала, на най-хубавия.

Случи се вчера. Умът не ми го побира. А татко, когото впрочем гледам с възхищение, явно може да го преодолее по-скоро, но моето предположение е изключително, защото, макар той отново да се занимава с проектите по завещанието на свекърва ми и ниско приведен над тях да нахвърля промени, за да тласне бъдещия живот на семейството в посока наследство, то видимо няма нищо общо с болката му като баща на Курт, това не е само болка, ние сме и много ядосани, много.

Ужасно. А всичко вървеше толкова гладко и отдавна, най-вече след раждането на дъщеричката Гити, тази награда за четирима сина. Гити действително е по-сладка отколкото сме се осмелявали да мечтаем и има идеални кръстници. Естествено, играе роля и фактът, че тя изглежда тъй очарователна. И без друго щедрата леля Бертел нямаше да може достатъчно често да си позволява винаги избрани с вкус, винаги полезни, а и винаги скъпи подаръци. Гити действително беше и е същество с късмет. И по отношение на това, че поканихме за кръстница Ирене — тя няма да има деца, бедната вече го е осъзнала и се е примирила, затова е толкова благосклонна към Гити. Разбира се, не е богата, но любовта дава възможност за много, тъкмо при такъв

вид смесица от отчаяние, е, може би от тъга, знам си аз. Впрочем кръстниците, това е отделен разговор, разбира се. С Манфред, нашия втори син, нямахме късмет за кръстник. Чичо Макс дори се погуби. Днес се усмихваме на това, но тогава беше истински шок за татко и за мен. Все пак Манфред бе едва на три и цели десет години кръстничество потъваха, буквално, толкова повече, че потъваха във водата, а водата беше мътното Белгийско море, където чичо търсеше и намери смъртта си. Така по-късно за Манфред останаха само чичо Хербст, чието предприятие от година на година върви по-зле, и моят брат Тео, с когото направо хлътнахме — той може да обича всичко друго, не и деца. Човек никога не знае, мисля си, не е пророк, макар в другите случаи всъщност да бяхме пророци, смятам аз. Еберхард, нашият най-голям син, е, той имаше необикновено щастие, защото и след конфирмацията му чичо Вилман дълго не загуби интерес към него и изобщо се оказа извънредно полезно, че отрано насочихме Еберхард да бъде любител на музиката. Първо, защото от това произлезе истинско увлечение, а да обичаш музиката е чудесно. Нямам нищо срещу идеалните стойности. Второ, чрез нашето насочване в подаръците му се внесе известна системност. Той вече дори притежава истинска малка — как се наричаше — дискотека, казва Еберхард. Пианото и до ден-дневен остава твърде скъпо, но затова пък той свири на флейта и има, въпреки че не го надува, кларинет, освен китарата, а за училищния оркестър и един триангел. Твърде приятно е човек да наблюдава това порядъчно, разумно контролирано развитие. Татко и аз, ние открай време намираме, че е хубаво в семейството да расте един малък човек на изкуството. Той винаги е на разположение за леки забави в по-широк кръг, например за Коледа. Всяка година край коледното дърво Еберхард изсвирва нещо хубаво, излиза чудесно, да, дори да оставим настрана печалбата, особено чичо Ребайн винаги го възнаграждава богато.

Еберхард свири и вчера. Вчера беше конфирмацията на третия ни син, на Курт. Сега изобщо не говоря за големите грижи, които той, тъкмо той, ни създаваше на нас, родителите си. Та нали съвсем наскоро, на неотдавнашния ден на майката, единствен Курт стърчеше с празни ръце пред масичката за подаръци. Във всеки случай знаем откъде произтича този пропуск — изворът са Тео и жена му. Моят брат Тео, който по времето, когато татко неотложно ми осигури

предписания четиринайсетдневен отдих, взе Курт у тях. Еберхард беше при Ребайнови; Манфред — при дядо и баба си, където впрочем той доста усърдно и срещу почти великодушно възнаграждение се грижеше за градината. Курт, както казах, беше при Тео и снаха ми Карла, Мопи при, е... това не е толкова важно и няма почти нищо общо със случилото се вчера. Ще кажа още, че единствена Гити остана при нас и ни най-малко не пречеше на моята почивка. Сладка е тя, и то много! При брат ми Тео и жена му Курт е чул внасящите дух на разложение изказвания преди всичко за Деня на майката, това ни е съвършено ясно и ето защо неотдавна, в онази неделна утрин, той стоеше почти дързък и без подарък срещу мене, все пак с някакво притеснение, когато вдигнеше поглед. Сега Курт наистина е по-беден от братята си, тъй като той, разбира се, за съжаление, за съжаление, не можа да се сдобие с нищо срещу добри бележки — сам си е виновен. И пести за колело. Хубаво. Но не е свързано с това, че в този ден той не бе уважил майка си... е, както и да е, то се дължи на ония двамата, те са му говорили за политика, питам се, защо са им на децата такива обяснения и осветления, за какво са им, какво ги засяга и доколко упрекът срещу едно политическо минало разтърсва уважението към собствената майка, миналото, чиито злини аз във всеки случай трябва да премълча, бих искала да изключа целия комплекс около жената и около образа на майката... една майка трябва да бъде уважавана, и толкоз. Разбира се, достойнството на майката, на майчинството! Необходимостта и стойността на честването на майката не се заличава от никакъв малък политически недостатък, определено не.

По чудесната идея на нашия татко този път цялата фамилия ми поднесе подаръците направо до леглото върху нова прелестна количка за сервиране на чай, но аз ги разопаковах по-късно, когато седнахме на закуска. Цветя, естествено, цветя. От татко накит, за който тук повече няма да споменавам и който показях само на Еберхард като най-голям; от самия Еберхард приятни салфетки в калъфка, от Манфред малка дървена мишка, твърде миличка, дори си мисля още тази година или в следващата да я подаря на Ерика за рождения ѝ ден, защото той е на четвърти август, точно през ваканцията, а това затруднява, човек просто има малко излишни средства.

Мопи не бе особено щедър и се бе задоволил с бонбони, чиято марка и цена зная, все пак не исках да кажа нищо и не казах, той е

нашият малък скъперник, да си призна честно, татко и аз не му пречим в това. Защо не, може би тъкмо той ще бъде този, който ще поеме предприятието на своя дядо, а ние нямаме нищо против пестеливостта, разбира се, нищо. И Гити, светлорусото съкровище, държеше в захарните си пълнички ръчички една орхидея, естествено, купена от татко. Сцената беше такава, да я нарисуваш! Да. Е, толкова за Деня на майката. Обобщавайки, ще кажа съвсем скромно, че една майка е все пак нещо съвсем различно от бащата, смятам аз, тя е повече. Разбира се, повече е. При цялото ми уважение към татко, определено. Да бъдеш майка, това означава... О, да. Истина е, че тя е, която умножава фамилията, създава нейното богатство от деца.

Вчера, вчера, вчера. Обикновено съвсем не съм такава. Обикновено се владее действително. Конфирмацията на Курт. Курт, синът, който постоянно ни създава грижи. Грижи, в училището и къде ли не. Упорит и твърдоглав, както се държи, въпреки участието си в младежката група, тя отдавна не му влияе така, както влияеше на братята. Манфред например спечели невероятно в своята група — секция „Шпага и печат“. Въпреки това татко и аз решихме: и за неговата конфирмация трябва да се уреди празник. Естествено, малко по-пестеливо, отколкото за Еберхард и Манфред, но все пак с шампанско, поне заради роднините. И така, кръстниците на Курт в края на краищата имаха право да им се създаде известно настроение. Аз обичам конфирмациите. Обичам ги повече от рождените дни, да не говорим пък за Коледите. Празнуването им вече едва ли се рентира, когато родът е голям, какъвто е нашият, смятам още, че толкова щедрата и също заможна леля Бертел например просто не може да предвиди по повече от два-сет марки за дете, във всеки случай нашата Гити напоследък прави изключение, нали продължава да ни е толкова сладка, по отношение на нея не пресмятат... Ирене пък съвсем неотдавна без всякакъв празничен календарен повод тя ѝ подари златен медальон с гравирани инициали и адрес, та никога да не се загуби, прелестен и положително доста скъпичък. Има кръстници, които едва се вълнуват по повод на рожден ден, има ги.

Но никой не отминава една конфирмация. Може да се отнася към църквата както си иска. И ние, татко и аз, не се чувстваме много близо до църквата, но без да преувеличавам, смятам, че тя се грижи за тържествеността, признавам ѝ това. А един лист с желанията на детето

какво да получи по повод на конфирмацията, е нещо много по-стабилно, отколкото всичко останало. И тъй, както навремето на другите синове, преди няколко седмици казах на тазгодишния конфирмант, на Курт: пожелай нещо със значителна стойност, могат да бъдат скъпи, потребни за живота, като издания на събрани съчинения, часовник, пръстен, барометър; след туй ние, родителите, степенувахме цените, обмисляхме какво могат да поемат кръстниците и останалите роднини. Ние се стараем за нашите деца, действително. Това ни струва, казано между другото, доста добра сумичка дори само заради телефонните разговори. А пък докато всичко бъде организирано добре, е-хей, колко труд! Ето на, чичо Бекер не искаше да поеме подаряването на глобус, защото си бе набил в главата златни копчета за ръкавели. А тях отдавна вече ги бе приготвила леля Шнайдер. Следователно, цените не са най-важното, заради което се заехме с цялата координация. Просто така. Пък и сред роднините ни се срещат хора, няма да споменавам имена, особено една семейна двойка, естествено, бездетни, хора, за съжаление кръвни роднини, които не обръщат никакво внимание на нашите списъци с желания. И тъй, звъня им аз, да речем, преди рождения ден на Еберхард. Сега, казвам, Еберхард се нуждае от нови къси чорапи, а пък той, напротив, иска да получи едно динамо. От някой симпатичен човек, веднага би получил и двете. А от скъперника само чорапите. Хората обаче, които имам предвид, вместо това подариха една книга. Казвам го само като пример.

Вчера, о, вчера! Масата беше добре отрупана, масата с подаръци за Курт! Неблагодарност е наградата на света, хубаво, но аз винаги си мисля, че това не се отнася за нашата фамилия. В семейството ни думата „благодарност“ се пише с големи букви. И се рентира. Е, разбира се, има и аутсайдери, има дори кукувичи яйца, снасяни в иначе прилични, приятни, разумно поддържани гнезда. От кого и защо? С какво сме заслужили това ние, татко и аз? Или например едно толкова невинно същество, каквото е Гити? Брат й да бъде такъв, защо? Добрият татко, ето го, че седи и размишлява, как да подведе баба в наша полза, а значи за полза на децата, също и на Курт, да подведе не е истинската дума, едва отварям уста да я изрека. Размишлява как малко да коригира завещанието й. Смятам, разбира се, тя трябва да си спомни, че Тео, както и Ирене, са без наследници, че това следва да се взема под внимание, а ние, в края на краищата, имаме пет деца, пет, и

не без основание. Семействата се рентират едва след известна многочисленост, когато са организирани и всичко се планира добре както е у нас, естествено, едва тогава. За жертвите на една майка сега изобщо не говоря. Не говоря за всичко, от което тя се отказва.

И тъй, тъкмо Курт, който има дори кръстници благодарение на съобразителността на родителите си, Курт, за когото са полагани грижи също, както за другите и във всяко отношение, Курт, когото сме искали да възпитаваме като човек, който, доколкото е възможно, да постигне нещо, защото на всичките си деца желаем успех в живота — имам предвид във всички подробности — собственост, благосъстояние и така нататък, без да вярвам, че единствено парите правят човека щастлив, не, обаче тъкмо Курт... Нас например нищо не ни радва повече от това да открием как някое от децата само мисли за себе си и усърдно пести, за да си набави нещо, и когато по такъв повод, и то доста често между тях възникне спор, както и да е, защото им се зловиди, той не нанася вреда, по-късно в живота няма да е по-различно. Всеки трябва да научи как да измъкне за себе си най-доброто. Курт, на когото сме давали да усети недоволството ни, не обаче и известна хладина в нашите родителски чувства, Курт, който все пак ни е по-чужд от другите, изпитва боязън, а ни е мил и драг, както се полага. Пресилените неща така и така не обичаме. Но вчера Курт обиди и разочарова родителите, братята и сестрите си, дори всички роднини. Неговата маса с подаръци, вече го споменах, беше отрупана, както подобава: глобус, барометър, лексикон, копчета за ръкавели — впрочем и пасторът има вина, дори голяма. Ще говоря с татко за това. Пророк Исаия... откъде му е дошло на ума, след като има толкова много други пасажи, и после мъдростите на апостолите са много по-подходящи за момче, което навършва петнайсет години. Бяха му поднесени и парични подаръци, банкноти! За съжаление банкноти, трябва да кажа сега. А преди всичко точно те с високата си стойност ни бяха доставили толкова голяма радост! Признавам, подарени бяха и ненужни дреболии, неизбежно, без да е беда; за всичко се намира приложение, така или иначе. Курт би могъл, да речем, втория нож за отваряне на писма, в края на краищата, подходящо, съвсем добре, да подари на чичо Рудолф за рождения му ден, вместо... Боже мили, не! Действително, що за човек е този пастор! За какво му беше, питам се, да избира от подходящите за конфирмация мъдрости една такава,

лишена от всяка тържественост! Аз самата навремето... в момента забравих, смешно...

Вчера, вчера! Ние, с чашите за шампанско, с високи столчета!... Та с чашите за шампанско излязохме в градината. И както при конфирмацията на Еберхард, чичо Ребайн се зае да прави групови снимки, безкористен, какъвто си е, а и защото поради заешката си устна не обича твърде да се фотографира едва при третата снимка, господи; а бяхме весели, някой се сети, че така нареченият главен герой отсъства, следователно Курт, Курт не се виждаше никакъв. Но пък се чуваше! Шум, по-ужасен от всеки друг, макар аз, като майка на пет деца, бог ми е свидетел, в живота си да съм се наслушала на шумове... Страшно трясане ни накара да се втурнем към прозореца на трапезарията. Нещо се трошеше върху луксозните плочки. Когато стигнах там, барометърът, глобусът, златният часовник вече бяха погребани под съсипани неща и носните кърпи с монограм КЛ, монограма на дядо Леман, подходящ за нашия Курт, и банкнотите, хубавите банкноти, разкъсани на парчета... говоря сега само за общото впечатление.

А Курт до прозореца, Курт продължаваше да разбива подаръците си, всичко до последната приятна дреболия. Ох, питам се, с какво ние, татко и аз, с какво нашата толкова добра фамилия е заслужила това? Такова недоразумение, защото това е недоразумение. Какво ще излезе от Курт, какво? Ужасени, всички се втурнахме в стаята, където вече на нищо не можехме да попречим. Всичко беше загубено, изпотрошено, не можеше да се спаси нищо освен посребрения тирбушон, подарен от нашия Еберхард. Днес татко му го бе върнал, а той го връчи тържествено с кратък, но сериозен и пълен с настроение отзив за Курт. А пък колко шампанско се проля! Нищо чудно при цялото сноване насам и натам по терасата, счупи се и една чаша за шампанско, впрочем чашата на брат ми Тео, стана на сол, ужасен шум. А тези чаши са ми толкова скъпи, нали са подарени от... мисля, от леля Бети, но от когото и да са, те са скъпи. Неотдавна видях почти същите във витрината на Шелц, и, не преувеличавам, по двайсет и четири марки и деветдесет пфенига парчето. Наистина недоразумение. Надписът с мъдростта, поднесен на Курт за конфирмацията му, беше закован напърно на вратата. Между другото, отбелязвам, че преди три седмици вратите бяха отново боядисани, нашият Манфред пребойдиса всички

рамки и табли — по петдесет и един пфенига за рамка и по седемдесет и пет за табла. И ако сега кажа, че го направи в чест на Курт, ще прозвучи като присмех... Тази мъдрост от пророк Исаия трябва да ни обясни цялото разрушение, позорното дело. Някой я прочете на глас, някой се засмя тихо, може би потресен, въпреки това мен ме нарани. Защото пред развалините от глобус, барометър, часовник и какво ли не, заплаках. „Който мрази несправедливостта заедно с алчността и отдръпва ръцете си, за да не приема подаръци, той ще живее във висините и скалите ще му бъдат крепост и защита.“

Пасторът би трябвало да бъде обвинен, положително. Най-лошото, разбира се, съвсем не е загубата на красивите, полезни, а също и ненужни, но само приятни вещи. Най-ужасното е, че би следвало да дадем Курт в някакво заведение. Само майката знае колко тежко е това. Макар и временно, но все пак. Това, естествено, трябва да се лекува, намираме ние. И никак не е дребна работа за хора като мен и татко, които плащат частна осигуровка.

Издание: сп. „Пламък“, брой 5–6, 01.05.2002

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.